

[Indenrigsministeren.]

fordeling skal ifølge valglovens § 17, stk. 4, fastsættes og bekendtgøres af indenrigsministeren i forbindelse med de almindelige folketællinger, som afholdes i 1960, 1970, 1980 osv. Den nuværende stedlige mandatfordeling er fastsat i indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 5 af 10. februar 1962 efter den i 1960 afholdte almindelige folketælling og skulle først være ændret efter offentliggørelsen af den almindelige folketælling i 1970. Indtil en ny fordeling kan foretages efter 1970-folketællingen, bliver det nødvendigt at foretage en ekstraordinær omfordeling af mandaterne på områder og stor- og amtskredse. Ved denne omfordeling vil det imidlertid ikke være rimeligt at anvende de forældede 1960-tal, og jeg finder det derfor rigtigt at lade et nyere registerfolketal, nemlig folketallet pr. 1. januar 1969, danne grundlag for mandatfordelingen.

De konkrete resultater af den foreslåede stedlige mandatfordeling fremgår i øvrigt af lovforslagets almindelige bemærkninger samt af forslaget bilag 1, og jeg skal her blot nævne, at hovedstadsområdet som følge af befolkningsforskydningen må afgive i alt 4 mandater, hvoraf 3 tilfalder øernes og 1 Jyllands område.

Jeg skal herefter gøre nogle bemærkninger til lovforslagets § 2, der indeholder fortegnelse over de nye amtskredse og de nye opstillingskredse, og forslaget § 1, nr. 5, der foreslår gennemført en begrænset udvidelse af indenrigsministerens adgang til administrativt at foretage ændringer i valgkredsfortegnelsen.

Om baggrunden for forslaget om de nye opstillingskredse skal jeg bemærke, at landets fremtidige ny inddeling i kommuner vil i et så betydeligt omfang komme til at gå på tværs af den eksisterende inddeling i opstillingskredse, at omtrent halvdelen af kommunerne, således som de fremtræder efter 1. april 1970, vil være delt mellem 2 eller flere opstillingskredse. Det siger sig selv, at det vil være ganske uholdbart at bevare den nuværende opstillingskredsinddeling i forhold til den fremtidige kommunale inddeling; der må tilvejebringes overensstemmelse mellem den kommunale inddeling og valgkredsinddelingen. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget,

er det tilsigtet at lade den enkelte kommunes samlede område henhøre under samme opstillingskreds, medmindre kommunen er så stor, at den må opdeles i flere opstillingskredse. I øvrigt er grundsynspunktet dette, at den mindre del af en kommune, som ligger på tværs af to eller flere opstillingskredse, henføres til den opstillingskreds, hvorunder den større del hører.

Forslaget medfører endvidere, at opstillingskredse med vælgertal på under 10.000 nedlægges. Jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg finder det mere rationelt, om man nedlagde opstillingskredse med under 14.000-15.000 vælgere, men herom kunne der som nævnt ikke under de indledende forhandlinger mellem partierne inden forslaget fremsættelse opnås enighed. Der blev fremsat ønske om, at forhandlingsoplægget skulle være mindre vidtgående, og det er dette ønske, jeg ved fremsættelse af forslaget har ønsket at imødekomme, idet jeg lægger megen vægt på, at der opnås bred tilslutning til ændringer i folketingsvalgloven. Det er baggrunden for, at jeg har indskrænket mig til kun at foreslå sådanne ændringer, som må anses for absolut påkrævet af hensyn til den gennemførte kommunalreform. Skulle man imidlertid under det fortsatte udvalgsarbejde nå frem til mere vidtgående ændringer, vil jeg stille mig meget imødekommende hertil.

Om forslaget til ændring af valglovens § 17, stk. 3, 3. pkt., skal jeg blot bemærke, at det er i nøje overensstemmelse med det princip, som er blevet fulgt ved udarbejdelsen af forslaget til ny valgkredsfortegnelse. Efter den gældende bestemmelse kan indenrigsministeren i forbindelse med ændringer i landets kommunale inddeling gennemføre tilsvarende reguleringer af valgkredsfortegnelsen, dog med den begrænsning, at valgkredsgrænserne ikke må ændres. Det er denne begrænsning, som foreslås ophævet som stridende mod de synspunkter, hvorpå valgkredsfortegnelsen i forslaget er opbygget. Da det på den anden side er ønskeligt at give administrationen en forholdsvist snæver kompetence på dette område, er det i lovforslaget udtrykkelig udtalt, at der administrativt kun må foretages mindre væsentlige ændringer, og at disse skal fremtræde som en naturlig følge af ændringer i den kommunale inddeling.